अत्रत्यसुहृज्जने स्वनुरक्तोपित्वं मया वनवासायसृष्टोऽनुमतः ॥ वनंगच्छति भ्रातरि रामे प्रमादमनवधानंमाकार्षीः भ्रातरीत्यनेनसोदरवदेवायंद्रष्टव्यइतिसूचितं ॥ ५ ॥ कनीयसोज्येष्ठानुवर्तनंपरमोधर्मइत्याह व्यसनीवेति राज्याभावेन ॥ ६ ॥ इदं ज्येष्ठानुवर्तनरूपं धर्मांतरमपि क्षत्रोचितमाह ॥ दानमित्यादि ॥ मृधेषु युद्धेषु तनुत्यागः तनावनास्थापूर्वकंयुद्धकरणं ॥७॥ असौ एवंस्वपुत्रंलक्ष्मणमुक्त्वा संसिद्धं वनंगतुंनिश्चितमनस्कं ॥ प्रियराघवं प्रियरूपंराघवं गच्छगच्छेतिपुनःपुनरुवाच शकुनसंपत्तयेइतिभ॰

सृष्टस्त्वंवनवासायस्वनुरक्तःसुहृज्जने॥रामेप्रमादंमाकार्षीःपुत्रभ्रातरिगच्छति॥५॥ व्यसनीवासमृद्धोवागतिरेषतवानघ॥एषलोकेसतांधर्मोयज्ज्येष्ठवशगोभवेत्॥६॥इदंहिवृत्तमुचितंकुलस्यास्यसनातनं॥दानंदीक्षाचयज्ञेषुतनुत्यागोमृधेषुहि॥७॥ लक्ष्मणंत्वेवमुक्त्वासौसंसिद्धंप्रियराघवं ॥ सुमित्रागच्छगच्छेतिपुनःपुनरुवाचतं॥८ ॥ रामंदशरथंविद्धिमांविद्धिजनकात्मजां ॥ अयोध्यामटवींविद्धिगच्छतातयथासुखं॥९॥ततःसुमंत्रःकाकुत्स्थंप्रांजलिर्वाक्यमब्रवीत्॥विनितोविनयज्ञश्चमातलिर्वासवंयथा॥१०॥रथमारोहभद्रंतेराजपुत्रमहायशाः ॥ क्षिप्रंत्वांप्रापयिष्यामियत्रमांरामवक्ष्यसे॥ ११ ॥चतुर्दशहिवर्षाणिवस्तव्यानिवनेत्वया॥ तान्युपक्रमितव्यानियानिदेव्याप्रचोदितः॥१२॥तंरथंसूर्यसंकाशंसीतादृष्टेनचेतसा॥आरुरोहवरारोहाकृत्वालंकारमात्मनः॥१३॥ वनवासंहिसंख्यायवासांस्याभरणानिच॥भर्तारमनुगच्छंत्यैसीतायैश्वशुरोददौ॥१४॥ वः ॥ तंलक्ष्मणंपुनरुवाचेत्यनुकर्षः॥ ८ ॥ तद्वचनमाह ॥ राममिति ॥एवंच पितृमातृनगरस्मरणेन मनश्चांचल्यंमाकुर्वितिध्वनितं॥ रामस्यपितृवत्सेव्यत्वं॥ सीतायांमातृवद्भावकरणं॥ अटव्याअयोध्यावत्पाल्यत्वं॥ तेनतत्रत्यजंतूनामनुद्वेगकरणंचध्वनितं॥९॥१०॥ यत्र यद्देशप्रापणे मांवक्ष्यसे नियोजयसि तंदेशं क्षिप्रंप्रापयिष्यामि॥ नेहरजन्यांवस्तव्यमितिशेषः॥ ११ ॥कुतस्तत्राह॥ चतुर्दशेति॥ यानि चतुर्दशवर्षाणि वनेवस्तव्यानि तान्यथैवोपक्रमितव्यानि आरंभणीयानि॥ यतोदेव्या कैकेय्या अद्यैववनंगच्छेतिप्रेरितोस्मि॥ १२ ॥दृष्टेनचेतसेत्यनेनांगिरामनउत्साहमित्युक्तोमुख्यःशकुनोध्वनितः ॥१३॥ अलंकारकरणोपायमुक्तंस्मारयति॥वनवासंहीति॥यानि ददौ तानि रथोपस्थेविन्यस्येत्यन्वयः॥ अग्रिमश्लोके तथैवेतिपदस्वरसात् ॥ १४ ॥